

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/powstanie-warszawskie/102516,Powstancy-przeciwko-Panterom.html>

Kadr z filmu IPN *Niezwyciężeni*

ARTYKUŁ

Powstańcy przeciwko „Panterom”

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa

Autor: RYSZARD SODEL 02.08.2023

2 sierpnia 1944 r. powstańcy warszawscy zdobyli dwa niemieckie czołgi średnie Pz Kpfw V Panther Ausf G Sd Kfz 171, jedne z najlepszych czołgów epoki. Pojazdy zostały następnie włączone do powstańczego arsenału, gdzie odbyły krótki, ale intensywny szlak bojowy.

2 sierpnia 1944 r. na ul. Karolkowej pojawiły się dwa niemieckie czołgi Pz Kpfw V Panther Ausf G, jadące obok siebie, pozbawione osłony piechoty. Pojawienie się ich było niemiłą niespodzianką dla powstańców, pozbawionych ciężkiej broni przeciwpancernej. Dysponowali oni tylko granatami, zrzutowym PIAT-em oraz improwizowanymi środkami przeciwpancernymi w postaci butelek z benzyną. Dwa czołgi wjechały na ul. Okopową, na odcinek obsadzony przez żołnierzy z batalionu „Zośka”.

Zdobyczne czołgi

Pierwsza z jadących Panther została obrzucona przez powstańców grantami, tzw. brytyjskimi Gammonami, co doprowadziło do uszkodzenia silnika i zatrzymania się czołgu. Druga Panthera została ostrzelana ze zrzutowego PIAT-a, trafiony czołg stoczył się z ul. Okopowej, wbił w ścianę baraku na cmentarzu ewangelickim i stanął unieruchomiony.

W ten sposób powstańcy zdobyli cenny łup: dwa nowoczesne czołgi średnie Panther Ausf G wyposażone w doskonałą armatę KWK 42/L70, trzy karabiny maszynowe MG 34 i gruby pancerz oraz charakteryzujące się dużą prędkością marszową. Warto przy tym podkreślić, że Pz Kpfw V Ausf G Panther Sd Kfz 171 uznawany jest za najlepszy czołg średni II wojny światowej!

Czołg Panther z plutonu pancernego Wacek Waclawa Micuty zdobyty przez powstańców z Batalionu „Zośka”.

Fot. domena publiczna

Pancerne siły Powstania

2 sierpnia 1944 r. sformowano samodzielny pluton pancerny „Wacek”, który organizacyjnie wchodził w skład batalionu „Zośka”, a taktycznie był podporządkowany ppłk. Janowi Mazurkiewiczowi ps. „Radosław”. Należy wspomnieć, iż do służby pancernej zgłosiło się wielu chętnych, którzy posiadali doświadczenie związane ze służbą w nielicznych jednostkach polskiej broni pancerniej przed wojną.

3 sierpnia 1944 r., po dokonaniu niezbędnych napraw, została uruchomiona pierwsza z Panther Ausf G, która otrzymała nazwę „Pudel” na cześć poległego powstańca – Tadeusza Tyczyńskiego, który nosił ten pseudonim. Załoga nadała jej nazwę „Magda”. Czołg na przednim pancerzu czołowym miał namalowaną biało-czerwoną szachownicę lotniczą, a z prawej strony, pod jarzmem karabinu maszynowego – powstańczą kotwicę. 4 sierpnia 1944 r. uruchomiono drugą Pantherę Ausf G, której nadano nazwę „WP”.

**Por. Wacław Micuta „Wacek”,
dowódca plutonu pancernego
„Wacek” batalionu „Zośka” na
zdobyczym czołgu niemieckim
typu „Pantera” w okolicach ulicy
Okopowej. Fot. domena publiczna**

Tego samego dnia załoga czołgu „Magda” zlikwidowała, wystrzelivując pocisk odłamkowo-burzący, gniazdo karabinu maszynowego znajdujące się na wieży kościoła św. Augustyna. Czołg wziął również udział w nieskoordynowanym ataku na szpital św. Zofii, prowadząc intensywny ostrzał pozycji niemieckich. W ich trakcie silnik czołgu na chwilę zgasł, ale został natychmiast uruchomiony przez załogę.

5 sierpnia 1944 r. Panthera Ausf G „Magda” wzięła udział w udanym ataku na obóz „Gęsiówka”. W zdobytym obozie znajdowali się Polacy i 348 Żydów, którzy, po oswobodzeniu, wzięli udział w powstaniu.

8 sierpnia 1944 r. Panthera Ausf G o nazwie „WP” brała udział w walkach na ul. Karolkowej, podczas których została trzykrotnie trafiona, co spowodowało wycofanie jej z walki. 10 sierpnia 1944 r. powstańcy spalili ją, aby nie dostała się w ręce Niemców.

„Magda” vel „Pudel” walczyła do 11 sierpnia 1944 r. Uszkodzona, została podpalona przez własną załogę, która jako jeden z ostatnich oddziałów powstańczych wycofała się z warszawskiej Woli.

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ